

Перспективи розвитку електронного урядування у Франції

Халецька Леся

Кафедра історії та документознавства
Національний авіаційний університет
Київ, Україна
lesenka@ukr.net

The origins of e-government initiative in France date back to late 1998, when initiative PAGSI was launched. The key steps in the development of e-government were as follows: ADELE programme (2004-2007), “2012 Digital France” & “2020 Digital France” initiatives. The paper investigates the perspectives of e-government stated in the Law no. 2016-1321 of 7 October 2016 for a Digital Republic, which states promotion of knowledge transferability by establishing public and social-friendly data points, privacy protection on the Web, providing of quality digital services based on the principles of openness, transparency, portability and availability for the most customers across regions.

Ключові слова: мобільний уряд, платформа France Mobile, SAIP, закон «Про цифрову республіку», open data .

Розвиток е-урядування у Франції бере свій початок у січні 1998 р. з прийняттям «Програми дій з переходу Франції в інформаційне суспільство» (PAGSI). В рамках її реалізації всі державні служби до 2002 р. отримали електронну адресу. З 1 лютого 1998 р. розпочав роботу сайт «LEGIFRANCE», який містить головні закони і правові документи. Було створено пошукову систему «AdmiFrance» [1, с. 18].

Етапними у розвитку е-урядування стали реалізація проєктів «Електронний уряд 2004/2007» («Administration Electronique 2004/2007» чи «ADELE 2004/2007»), «Цифрова Франція 2012» («France numérique 2012»), «Цифрова Франція 2020» («France numérique 2020»). З метою спрощення та суміщення адміністративних інформаційних систем і запровадження міжвідомчих проєктів 21 лютого 2003 р. було створено Агентство з розвитку електронного уряду («ADAE»). З 2001 р.

працюють державний портал www.service-public.fr [2, с. 47–48], національний колл-центр з єдиним номером 3939. Запроваджено послуги «електронний сейф», платформи для порталу електронних державних закупівель, реалізація проєктів у сфері відкритих даних «EtatLab» і «DataPublica» [1, с. 19–21].

Актуальним є використання мобільного каналу для надання послуг у рамках запровадження е-урядування – «мобільний уряд» або «м-уряд» [3]. Такі послуги можуть надаватися за допомогою СМС повідомлення або з мобільних додатків і порталів. З метою надання державній політиці відкритості і прозорості французький уряд разом із представниками місцевих громад і операторами мобільного зв'язку в грудні 2016 р. запровадив платформу France Mobile, завданням якої є покращення мобільного покриття в сільській та гірській місцевості [4]. У Франції мобільні технології використовуються насамперед для координації діяльності екстрених служб. Після нападів у Парижі в листопаді 2015 р. французький уряд напередодні чемпіонату з футболу Євро 2016 розробив додаток до мобільних телефонів SAIP – Система попередження та інформування громадськості [5]. Він дозволяє сповіщати громадськість у разі нападів. Повідомлення міститимуть сигнал про небезпеку, інформацію про загрозу й інструкцію поведінки задля власної безпеки; вони не будуть супроводжуватися звуком чи вібрацією телефону, щоб не привертати уваги нападників. Наступні версії додатку міститимуть інформацію про інші небезпечні ситуації, зокрема стихійні лиха та промислові аварії.

7 жовтня 2016 р. був прийнятий закон «Про цифрову республіку», який покликаний сприяти

інноваційній діяльності та цифровій економіці, розвитку цифрового суспільства та гарантувати всім громадянам доступ до цифрових даних [6]. У першій частині закону йдеться про сприяння «обігу даних і знань» [7] шляхом відкриття публічних і суспільно-корисних даних (це поняття вводиться законом), створення державної служби даних, вільного доступу до документів з відкритим доступом. Відкриття публічних даних чи «open data» стає правилом. Передбачена поступова публікація з 2018 р. головних адміністративних документів, згодом усіх документів, що становлять економічний, соціальний, санітарний, екологічний інтерес. Науковці зможуть віднині розмішувати он-лайн у вільний доступ результати своїх науково-дослідних робіт, які більше ніж на 50% профінансовані державними фондами, після періоду ембарго від 6 до 12 місяців. У другій частині закону йде мова про захист громадян і користувачів і Інтернеті. Наголошується на важливості дотримання низки принципів: нейтралітет Інтернету (заборона постачальнику дискримінувати доступ до мережі під час функціонування послуг), портативність даних (право користувача змінити постачальника цифрових послуг, можливість для користувачів вилучати свої дані у відкритому і придатному для багаторазового використання форматі), лояльність платформ й інформації користувачів, захист приватного життя в Інтернеті. Стосовно останнього принципу, за громадянами визнається зокрема право на цифрову смерть чи цифрове забуття. Третя частина закону присвячена питанням доступу до цифрового контенту на всій території країни для всіх громадян, зокрема для вразливих верств населення. Йдеться про збільшення мобільного покриття територій, можливість департаментів і регіонів розробляти стратегію цифрових практик і послуг, зобов'язання адміністраторів робити доступнішими і мобільнішими свої Інтернет-сайти, забезпечення права тимчасового збереження Інтернет-з'єднання у випадку втрати платоспроможності особою, яка знаходиться у

фінансовій скруті. Передбачене створення Комісаріату цифрового суверенітету.

Отже, у перспективі розбудови цифрової республіки першочергового значення набувають питання забезпечення цифрового національного суверенітету, максимально повного відкриття публічних даних, захист прав Інтернет-користувачів, надання якісних цифрових послуг усім громадянам країни.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Піскорська Г.А., Шкуров Є.В. Розвиток інформаційного суспільства Франції//Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2013. Випуск 117 (ЧастинаII). С. 16–22.
- [2] Андреева О.М. Шляхи реалізації концепції електронного урядування: досвід Франції// Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2011. Випуск 96 (ЧастинаII). С. 44–50.
- [3] Джига Т.В. Використання технологій «мобільного уряду» у сфері надання публічних послуг:зарубіжний досвід для України. Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2120/> (дата звернення: 03.04.2017).
- [4] Ouverture de la plateforme France Mobile pour améliorer l'identification et le traitement des problèmes de couverture mobile. URL: <http://proxy-pubminefi.diffusion.finances.gouv.fr/pub/document/18/21867.pdf> (дата звернення: 03.04.2017).
- [5] Франція розробила телефонний додаток на випадок нападів. URL: http://www.bbc.com/ukrainian/society/2016/06/160608_france_terrorism_app_az (дата звернення: 03.04.2017).
- [6] LOI n° 2016-1321 du 7 octobre 2016 pour une République numérique. URL: https://www.legifrance.gouv.fr/eli/loi/2016/10/7/E_CFI1524250L/jo/texte (дата звернення: 27.04.2017).
- [7] République numérique : que change la loi du 7 octobre 2016? URL: <http://www.vie-publique.fr/actualite/dossier/loi-internet/republique-numerique-que-change-loi-du-7-octobre-2016.html> (дата звернення: 27.04.2017).